infovihtal #71

Feebaru Xel ak VIH

Nit ku ne feebaru xel Mén na ko dal, wante bu ame feebaru jaangooro VIH mu dal ko daay gëna yomb. Lo que waral mooy njaxare ji kaay tope bu amé jangooro ji, tax ba mu mëna jaxase xel mi, tamit nekk goorjigeen, ba di jël sineebar ba mu wali ji beneen dekk, ba ji ñakk ñu jekke daleen di yomb.

Ci lool sax bindum doomu aadama joxe na ci firnde, ndax li aar yaram wi la jaangooro ji neewal (maanam pàcc yi dippe CD4 la seen wanni di tut) yeneen feebar mën na ko jàpp xel mi.

Feebaru xel yi yiiy jokke VIH

Ba noo tambali paccum doomu jangooro, Nit ni seen karange yaram woyaaf di naan di wone jafe jafe xel demeni ni dof ba xetti singilii.

Ak Pacc mi xeex doomu jaangooro ji llo yëpp dotul faral di am te yit, ndam doomi jangooro ji mëna lal yoor gi, li mooy yax deey neew day facc ngi miiy topp. Lollu yëpp taxul ne, amb yeen ci garab yi yu mëna indi tolof tolof ci xel mi, dax seen dolle.

Tiis

Am na ndogal yo xamne (deeme ni un giis doomi jann-gooro Vih ci yaw, ñaaka nit ku la jegge, xarit ba jokko bu taas, jafe jafe koom ak yeneen ak yeneen) rax ci tolof tolof yeena garab yi da niiñ tek tiis nit ki yuy indi jafe jaf ci dund.

Ci jamoono yo yu, xëy na taxawu mbokk ak xarit di na am njariñ waye tamit mën nga setti ci xarañ ci xel bi nu jàppale le. Bo ko mënul am ci Kër doktor yi, xamal ne m ay mbotaay yi yëŋu ci VIH yu amb ligeeykat ci xel, ba ay ndajje yu ni amee feebar di amal ngir jappalante.

Am na ju dem tami ci paccum aada ngir moytali (Deeme ni reeyki, akapuntur, Xiatsu, tóór tóóru Bakk …., yi nak do ka giis ci kër doktoor yi, da ngay fay ba nga dem ci mbotaay yu kay mayé.

Xel mu dem

Ci amee feebaru VIH da leen di yomb xel mu dem, bo kay natt ci askan wi, jafe xam lu ka waral.

Nit ni am xel mu dem ci ni laay feeñe bës bu ne ci ay bës yu bari: baaye ko, ku bëggul dara, ku dol farlu ci dara, gaawa mer, ñaaka neleew, di teela yewu ba di neleew lu bari, ku mënul noppallu, di jeq ba di am yaram, ku dul begg ci lii mooy def bës bu ne, wone ku bëggul boppam, teggoo lepp di xalaat de ba xaaru.

Bu la sa doktoor giisale xel mu dem, mën na la diggal garab yi wanni mbiir mi, wante yoon la nga wax garab yi ngaay jël ba jafe do am ci boole leen.

Su fekke pexe aada nga jël, andal ak moytu ci yeena jafi. Deeme ni xobbi San Saŋ (hiperico) mën na indi ay jafe jafe ak yeen garaba yi so leen boole.

Garab yi yi kooy waññi, mën indi yeqte, tax ba warnga jël lu yakk ci booka mëne. Li gën mooy nga deglu li la sa doktoor wax, bañ ko dagal bo tannee.

Tolof yi feññ ci garab yi ngaay jël te aajo ci walu xel

Xam nañ ne efavirenz (Sustiva® ak Atripla®) mën nañ indi jafe xel: am na nit nu jafe ci neleew ba tiit ci seen ni ge-entë, am na nuy waxne ci xel daay dem ci l tegguwul feen.

Bu ci raxe amee feebaru Epatiit C, xamal ne pacc mi ak garab go interferon, di indi jafe xel, rax dolli xel mu dem.

Tokke

Tokke mooy yëkk tiit ba jaxle bu indil ngay naxa bu bax, sa fit di rësrësi, yëngu ak ñaaka dal, bopp buy metti ak tiit. Bu faral di am te ragal ak naaka karaange tax, di na indi xel mu dem.

Wax ak sa xarit ci lu ka waral ak tokke gi ne ci yaw mén am njariñ . Am na nit noo xam ne, bu amee ku leen di bëss ba pacum aada di waññi tokke gi.

Am na garab u facc tokk yo xamne jël ko mën indi tam ko dul ajo, tax ba mu war ng ko jëffandikoo ci dir bu gatt anda diggle doktoor.

Paccum Xel

Garab yi facc ci wallu xel di di faral dox, bu fekke d un leen di boole ak yeenen xettu paccum xel, yu faral am wax-taan ak ligeeykat yi ci xarañ.

Fo mëna dem ngir un jappale la

Bo ame ja fe xel mën wutt ndimbal. Ci wax ko sa dokto-or, mën na ko safara (ci sopi pacc mi xeex doomi jangooro bi di VIH, facc la ba mu yabbal la ci ligeeykat bu xarañ ci xel).

Am na mbotaay yu VIH yam bërëp yu toppatoo xel, ak ay ndajje yuy tax ni feebar di diamblante.

grupo de trabajo sobre tratamientos del VIH
contact@gtt-vih.org
www.gtt-vih.org
Barcelona (España)

POR FAVOR, FOTOCÓPIALO Y HAZLO CIRCULAR

Subvencionado por: Secretaría del Plan Nacional sobre el Sida · Generalitat de Catalunya Departament de Salut, Programa de Prevenció i Assistència de la Sida · Ajuntament de Barcelona, Àrea d'Acció Social y Ciutadania · Diputació Barcelona, Àrea de Benestar Social
Colaboran: ETIS